

HUIS VAN DE WIJK

LYDIA

Kerstlunch voor buurtbewoners

Kunstmarkt in Lydia

Dufay Café: loop eens binnen

Waar is het donker?

Energiewijs de winter door

Colofon

Deze krant is een uitgave van het Huis van de Wijk Lydia/Buurthuis Lydia en wordt huis-aan-huis verspreid. Oplage: 15.000 (5 x per jaar)
Samenstelling/redactie: Dédé Brouwer (DB), Nineke van Dalen (NvD), José Helmer (JH), Renée van Kempen (RvK), Inge Oortgiesen (IO), Carla Pekaar (CP) en Mechtild Rietveld (MR).

Bijdragen in dit nummer van: Hans Beerends (HB), Jacqueline Blaauboer (JB), Thea Geurtsen (TG), Joris Marsman (JM), Florrie de Pater (FdP), Jan-Willem Vriethoff (JWV).

Vormgeving: studio 10, Tineke Kooistra

Foto's: Archief Lydia (tenzij anders aangegeven) en Date van Utteren

Drukkerij: Rodi Rotatiedruk

Redactie: redactie@buurthuislydia.nl

Advertenties:

advertentie@buurthuislydia.nl (kijk voor tarieven op www.buurthuislydia.nl)

De redactie van de wijkkrant bestaat vrijwel geheel uit vrijwilligers. Ingezonden artikelen, max. 400 woorden, zijn *alleen welkom* op redactie@buurthuislydia.nl

en worden altijd met referentie (bron) geplaatst. Ingezonden foto's moeten een grootte hebben van minimaal 1 MB.

De weergegeven meningen hoeven niet overeen te komen met die van de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor om stukken in te korten en te beoordelen op geschiktheid. Deze wijkkrant wordt door vrijwilligers huis aan huis bezorgd in de op de voorkant vermelde buurten. Geen krant ontvangen? U kunt er ook een afhalen bij: **Buurthuis Lydia**

Roelof Hartplein 2a, 1071TT

020 662 94 97 (van 12-16 uur)

info@buurthuislydia.nl

www.buurthuislydia.nl

Rekeningnummer van Stichting Buurthuis Lydia: NL21TRIO0320418790

Volgende krant: 12 februari 2024

Kopij inleveren vóór vrijdag 5 januari.

Reservering advertentieruimte vóór woensdag 3 januari via advertentie@buurthuislydia.nl

Voor actuele informatie over Huis van de Wijk Lydia en Buurthuis Lydia kunt u ook terecht op de website. Typ in de webadresbalk: buurthuislydia.nl voor de startpagina en dan vindt u ook de wijze van aanmelden voor het ontvangen van de digitale nieuwsbrief, het digitale krant-archief vanaf 2021 en het laatste nieuws over Lydia's activiteiten.

Inhoud

Voorwoord	3
Buurthuis Lydia	4-6
Huis van de Wijk	7
Kijken, luisteren, ontdekken	8
Samen aan tafel	9
Activiteiten Buurthuis Lydia	10-11
Dufayhuis	12-15
Cultuur in de buurt	16-19
Buurt	20-21
Mijn buurt	22-25
Flora en fauna	26-27
Buurt	28
Denksport	29
Denkend aan Oud-Zuid	30
Toen en Nu	31

Komt dat zien!

Behalve voor ons gebruikelijke aanbod aan activiteiten (zie het overzicht op pagina 10/11) zijn deze gebeurtenissen ook een bezoek aan Buurthuis Lydia waard:

- Nieuwe tentoonstelling: Samengesteld werk cursus deelnemers 'tekenen en schilderen' van 1 december tot en met 14 februari
- True Jazz op 26 november en 28 januari van 16-18.30 uur
- Gratis Kintsugi workshops ter keuze op 1 of 6 december van 15-17 uur
- Kunstmarkt op 2 december van 12-16 uur
- Samen kerstboom versieren op 7 en 12 december van 16-18 uur
- Zondag matinee op 10 december en 11 februari van 15-16 uur
- Voorlichting door Buurtteam: 'Maakt u zich zorgen over geld, zorg, wonen, gezondheid, werk, ontmoeten of veiligheid?' op 13 december van 16-17 uur
- Vlooiemarkt op 17 december van 12-17 uur
- Kerstlunch voor buurtbewoners op 20 december van 13-14.30 uur. Reserveren bij j.helmer@combiwel.nl
- Unieke muziektheatervoorstelling over kerst, 22 december van 18.30 tot 20.15 uur
- Voorlichting door Buurtteam over financiële en juridische ondersteuning op 17 januari van 16-17 uur
- Voorlichting door Markant over mantelzorg op 31 januari van 16-17 uur

Bij de voorkant: De oliebollenkraam, op een sfeervolle plek onder de bomen van het Cornelis Schuytplein, staat hier al vanaf begin oktober. Foto: Date van Utteren.

Voorwoord

Beste buurtbewoner,

De komende tijd verandert het een en ander in ons Buurthuis Lydia. Jowan Rijzinga, die 12 jaar als bedrijfsleider aan Huize Lydia verbonden is geweest, zal ons per 1 december verlaten. Jowan stond altijd voor iedereen klaar en was de rust zelve. In de laatste twee jaar was zijn kennis onontbeerlijk om van het door Combiwel beheerde Huize Lydia te komen tot het Buurthuis dat het nu is: beheerd door een onafhankelijke stichting. We zijn Jowan veel dank verschuldigd.

Vanaf begin december zult u vrijwel dagelijks een nieuw gezicht zien: Aswin Sabajo wordt onze nieuwe zakelijk bedrijfsleider. Aswin heeft leiding gegeven aan meerdere teams en was altijd de verbindingsschakel tussen mensen met heel verschillende achtergronden. Door zijn werk in meer ideële vastgoedbedrijven, zoals Urban Tree Village, is het onderhoud van ons gebouw in goede handen. We wensen Aswin veel succes en plezier in zijn nieuwe werk.

We zouden het leuk vinden om u volgend jaar vaker een buurtmaaltijd aan te bieden. We hebben een prachtige nieuwe, grote keuken. Die ligt te hunkeren naar bedrijvigheid. Wat is er voor enthousiaste koks nu leuker dan om daar eens gebruik van te maken? Samen eten, maar ook samen koken verbindt. Daarom willen we graag een netwerk van buurtkoks creëren om onze buurt nog hechter te maken. Wilt u een keer voor een kleine groep buurtbewoners koken? Meld u zich bij José: 06-42360117 of j.helmer@combiwel.nl

De winter is in aantocht. In veel woningen helpen warme dekentjes om op de bank lekker te lezen, TV te kijken, te werken of om gezellig met vrienden of familie bij te praten. Bezuinigen op gas en stroom is goed voor de portemonnee en het klimaat. Ook in Buurthuis Lydia proberen we wat aan klimaatcontrole te doen. De oude, stoeve radiatorknoppen zijn vervangen zodat ze weer soepel open en dicht kunnen worden gedraaid. Nu vragen we alle gebruikers van ons buurthuis om ons te helpen de gasrekening laag te houden door de radiatoren in kantoor, tuinhuis en spreekkamer uit te zetten als je ze niet nodig hebt.

Met de feestdagen in zicht zullen we in ons buurthuis de kerstboom weer optuigen en zijn er diverse activiteiten ingepland. Tot 22 december zijn we open en ook tussen de feestdagen op een doordeweekse dag kunt u bij ons binnenlopen voor koffie, thee of een borrel naast de kerstboom. Dan staan we tussen 16 en 18 uur voor u klaar. Alleen van 23 tot en met 26 december en van 30 tot en met 1 januari zijn we dicht.

Wij wensen u alvast fijne feestdagen en een heel goed nieuwjaar.

Florrie de Pater

Bestuur Buurthuis Lydia

Bridge bij Gay Forcing

Elke eerste zondag van de maand vult de grote zaal van buurthuis Lydia zich met een rustig en bedaard gezelschap. De leden van de enige bridgeclub, gericht op homoseksuele mannen en vrouwen (tegenwoordig lhbtqiërs) in Nederland, verzamelen zich voor een kaartmiddag. Tijdens het kaarten is het stil. “Ssst”, klinkt het regelmatig, maar in de pauze is het een drukte van jewelste en verdringen de leden zich bij de bar. Deze bijzondere bridgeclub met de naam Gay Forcing is opgericht eind jaren negentig. De aanleiding was om te oefenen voor de Gay Games die in 1998 naar Amsterdam kwamen. Bridge was onderdeel van het programma en Nederland wilde zich in dat toernooi van de beste kant laten zien. De club bleef

Foto: Tim Dekkers

daarna bestaan en vierde vorig jaar haar 25-jarig jubileum. Er zijn nu bijna negentig leden, bijna het maximum, want veel meer mensen passen er niet in de bovenzaal van buurthuis Lydia. De naam van de club spreekt deels voor zich. Gay omdat de club zich richt op lhbtqiërs. “Maar iedereen kan lid worden”, verzekert secretaris

Willem Lamberix. “Er zijn ook veel hetero’s lid van de club.” Het woord Forcing slaat op een bridgeterm, een bieding waarmee je kracht aangeeft en je partner laat weten verder te willen bieden.

De sfeer op de speelmiddagen (aansvang 13 uur) is relaxed. De computer houdt de punten bij en op het einde rollen de winnaars uit de bus. Applaus. “Gezelligheid en vriendschap staan voorop,” zegt voorzitter Tim Dekkers, “we spelen dus niet met het mes op tafel.” Hij meldt dat iedereen die wil een keer kan mee-kaarten (voor een kleine bijdrage in de kosten) om de sfeer te proeven. Aanmelden voor de kaartmiddag kan op www.gayforcing.nl

Wees welkom bij het Socratisch Café

Elke laatste vrijdag van de maand opent het Socratisch Café haar deuren in Buurthuis Lydia voor iedereen die belangstelling heeft voor een goed gesprek. Amazone Nativel, trouw bezoeker, vertelt over haar ervaring:

“Denken is al leuk, verder denken is nog leuker en het leukste is om dat samen te doen met anderen! Mijn interesse voor het Socratisch Gesprek gaat terug tot in de jaren negentig. Door mijn docent filosofie op de Rietveld Academie moesten wij als groep via gesprekken tot een gezamenlijk onderwerp komen. Dat proces duurde drie maanden. Jaren later ontdekte ik het Socratisch Café in Lydia. Vrij snel voelde ik me op mijn gemak tussen mensen van verschillende pluimage, die de liefde delen voor het Socratisch Gesprek.

Elke laatste vrijdag van de maand komen zo’n 25 belangstellenden bij elkaar om een onderwerp uit te kleden door het stellen van vragen. Er wordt geen beroep gedaan op je – met soms zoveel moeite bijeengebrachte – kennis. Nee, het is de bedoeling om alleen te putten uit je persoonlijke ervaring en op basis daarvan het gesprek aan te gaan, precies zoals Socrates dat deed. Je moet ook bereid zijn om je eigen denkbeelden te onderzoeken. Zo ontstaat een uniek gesprek dat gekleurd wordt door de levenservaring van de aanwezigen. En dat maakt het zo boeiend! We worden opgedeeld in groepjes van ongeveer vijf à zes

deelnemers, begeleid door een ervaren gespreksleider die “als het goed gaat, bijna niets hoeft te doen”. Dit hoorde ik na afloop van de laatste bijeenkomst over het thema geluk. Creativiteit, gezondheid, volwassenheid en vertrouwen zijn thema’s die de afgelopen jaren zijn behandeld. Na een Socratisch Gesprek keer ik huiswaarts met een hoofd voller met vragen dan op de heenweg. En vreemd genoeg zorgt dit bij mij voor rust. Een aanrader en een uitnodiging aan iedereen die van een goed gesprek houdt en eigen denkbeelden wil onderzoeken. Iedereen is welkom!”

Voor meer informatie: www.socratischcafeamsterdam.nl of mail naar socratischcafeamsterdam@gmail.com.

Volgend Socratisch Café op vrijdag 26 januari 2024 van 15.30 tot 18.00 uur.

In memoriam: Dini en Marijke

In korte tijd heeft Buurthuis Lydia helaas twee van haar gewaardeerde relaties verloren. Ze zullen gemist worden.

Dini de Braal

was meer dan 25 jaar de ‘trekker’ van bridgeclub Lybri. Zij overleed onverwacht op 11 september, vlak na haar vakantie en nog net voordat het seizoen in Buurthuis Lydia weer begon. Dini was als oprichter de motor en de drijvende kracht achter de wekelijkse Lybri donderdagmiddagen, regelde de spelpartners en zorgde ervoor dat er in geconcentreerde stilte kon worden gespeeld. Jarenlang organiseerde zij het liefst alles zelf, maar vorig seizoen heeft ze wel een clublid geleerd hoe je de uitslagen berekent. Want de immer actieve Dini voelde dat de jaren (89) gingen tellen: ze had al plannen om de leiding komend jaar over te dragen aan een jonger clublid. Het heeft niet zo mogen zijn. De leden hebben nu gezamenlijk het stokje overgenomen en eenieder heeft een taak, Dini’s aanpak indachtig.

Marijke Thunnissen

overleed op 21 oktober na een kort ziekbed. Marijke heeft als docent en professioneel kunstschilder zo’n 20 jaar de cursus tekenen en aquarelleren geleid. Met grote liefde voor het vak: zelfs tijdens de corona-lockdown gaf zij via mailcontact nog adviezen. Zij had een trouwe groep cursisten, onder wie Elma van Dalsen-Spilker, nu actief in de expositie werkgroep in Buurthuis Lydia: “Ik heb 16 jaar lang met plezier de lessen gevolgd. Marijke was nooit negatief en moedigde met een enkele suggestie ons, worstelende amateurs, aan. Haar lessen werden goed bezocht in het Tuinhuis van Lydia, waar het óf te warm, óf te koud was en waar er, op de geïmproviseerde ‘stilleven tafel’ na, geen kip meer bij kon. Er was stilte onder het werken en vrolijk gebabbel in de pauze. Marijke maakte zelf mooie realistische schilderijen en exposeerde af en toe. Ook het werk van haar cursisten hing regelmatig aan de muren van het Buurthuis.” De lessen worden voortgezet door Tineke Caland. CP

Kunstmarkt in Buurthuis Lydia

Op zaterdagmiddag 2 december, van 12 tot 16 uur dit keer, is er weer een Kunstmarkt. Buurtbewoners en cursisten kunnen dan hun werk laten zien en verkopen: kleine werken voor kleine prijzen: aquarel, grafiek, fotografie, keramiek, sieraden etc. Ook kunstzinnige cadeautjes voor Sint en Kerst. Het wordt weer een gezellige middag met hapjes en muziek.

U bent van harte welkom!

Voor inlichtingen: mail naar kunstmarkt@buurthuislydia.nl

Mattéa Renesel

Wie wil ons helpen de kerstboom te versieren?

We gaan Buurthuis Lydia in kerstsfeer decoreren en nog gezelliger maken. Er komt een kerstboom en andere versierselen om wat licht te brengen in de duisternis. Dat gaan we doen op 7 en 12 december van 16 tot 18 uur. Heeft u zin om ons te helpen? We willen er een gezellige middag van maken met gratis thee en koffie en een drankje toe. Doet u ook mee? Laat dat dan weten aan lydia_boerhof@hotmail.com.

Op 22 december in Buurthuis Lydia: Een unieke muziektheater- voorstelling over kerst

Kerst is meer dan alleen versieringen en cadeaus. Wat betekent kerst voor mensen met verschillende achtergronden?

Ontdek het op onze avond met spelers uit de theatergroep van stichting Kunstgreep, met roots in Nederland, Marokko, Suriname, Ecuador, Syrië, Nigeria en Spanje. Ze brengen kerstverhalen en liedjes met een lach en een traan. Voor de voorstelling serveren de vrijwilligers van het buurthuis een lekkere maaltijdsoep met brood voor 3 euro. Na afloop kun je genieten van een glas glühwein en vragen we jou: "Wat betekent kerst voor jou?"

Inloop vanaf 18.30 uur
Soep en brood tussen 18.30 en 19.20 uur
Theatervoorstelling van 19.30 tot 20.15 uur
Aansluitend een glas glühwein

Aanmelden tot 20 december via j.helmer@combiwel.nl

Een diepe buiging voor Jowan Rijzinga

Jowan regelt alles, is eerste aanspreekpunt voor de vrijwilligers, beheert de beschikbaarheid van de ruimtes voor lessen en andere bijeenkomsten, helpt met de techniek en zorgt ervoor dat elke activiteit in het pand goed is voorbereid wat betreft de faciliteiten. Geen ander zag er tijdens die nare coronaperiode zo streng op toe dat de hygiëne regels strikt werden nageleefd. Want, vindt hij, iedereen moet zich veilig kunnen voelen.

En nu zullen de wegen zich scheiden van zowel Buurthuis Lydia alswel Combiwel Buurtwerk en de man waar buurtbewoners, buurtwerkers, cursusleiders en vrijwilligers blind op hebben kunnen varen. Aan het eind van dit jaar zal Jowan zich gaan oriënteren op een nieuwe toekomst.

Met trots kan ik zeggen dat Jowan zich vele jaren met hart en ziel heeft ingezet voor Combiwel Buurtwerk, waarvan de laatste jaren vooral ook als grote kracht in zijn functie van locatieleider van het Huis van de Wijk Lydia. Hij was altijd het bekende aanspreekpunt voor velen. De grote waarde die hij aan onze organisatie heeft toegevoegd, kan niet genoeg worden benadrukt. Gedurende deze lange tijd heeft Jowan laten zien

Foto Cees Hartman

dat hij zich onvermoeibaar en met grote toewijding heeft ingezet, met name voor de huurders en vrijwilligers van Lydia en alle buurtbewoners eromheen. We hebben gezien dat hij met velen een goede band heeft opgebouwd, vooral één op één. Jowans rustige aard en vriendelijke benadering hebben een onuitwisbare indruk achtergelaten van de stressbestendige, stille kracht waar je altijd op kon rekenen. Nu is het moment aangebroken om afscheid te nemen. Wij willen Jowan enorm bedanken voor zijn jarenlange bijdrage aan het Huis van de Wijk Lydia en Combiwel.

Een diepe buiging voor jou Jowan!
Het ga je goed!

Namens de buurtbewoners, alle vrijwilligers, alle collega's, Combiwel Buurtwerk en Stichting Buurthuis Lydia

Rozella Oostveen, Manager Combiwel Buurtwerk Zuid

Advies bij kwesties

Binnenkort organiseert het Buurtteam in ons buurthuis belangrijke voorlichtings-sessies om bewoners te helpen met uiteenlopende levenskwesties.

Op 13 december bent u van harte welkom tussen 16 en 17 uur voor de algemene voorlichting. Stel uw vragen over zorg, geld, wonen, gezondheid, werk, ontmoetingen en veiligheid.

Op 17 januari 2024 kunt u van 16 tot 17 uur specifiek advies inwinnen over financiële en juridische kwesties van onze experts, waaronder een Sociaal Raadslid, Schuldhulpverlener en Budgetcoach.

Deze bijeenkomsten zijn gratis. Iedereen is welkom en we staan klaar om u te ondersteunen. U staat er niet alleen voor. U kunt gewoon binnenlopen, aanmelden is niet nodig.

Wandelclub voor buurtbewoners: loopt u mee?

Een van onze buurtgenoten heeft een geweldig idee: laten we een wandelclub beginnen, het liefst op maandagochtend, maar dinsdagochtend zou ook op de lijst kunnen staan, afhankelijk van uw voorkeur.

Rond 10 uur 's ochtends verzamelen we bij het buurthuis voor een gezellige kopje koffie. Om 10.20 uur vertrekken we voor een korte, ontspannen wandeling door de buurt. Deze wandelingen zijn speciaal bedoeld voor degenen die graag wandelen, maar niet te ver willen vanwege vermoeidheid of andere klachten. Naast gewoon wandelen zullen we ook regelmatig een stilte-wandeling ondernemen.

Heeft u zin om mee te doen?

Neem dan contact op met Elke via n.lint@upcmail.nl. Samen maken we onze buurt een stukje mooier en gezelliger. Laat ons weten welke dag de voorkeur heeft en we zien elkaar bij het buurthuis voor wat frisse lucht en goed gezelschap.

Steuntje in de rug

Op 31 januari komt Markant, centrum voor mantelzorg-ondersteuning in Amsterdam, van 16-17 uur een gratis voorlichting geven tijdens het praatcafé. Dan wordt ingegaan op wat mantelzorg en respijtzorg nou eigenlijk is. Er wordt uitgelegd wat het verschil is tussen mantelzorg en vrijwilligerszorg. En op welke wijze Markant ondersteuning kan bieden. Bij een concrete hulpvraag wordt men geïnformeerd over de organisaties waar men terecht kan. U kunt gewoon binnenlopen.

Kintsugi Workshops

Helend goud, foto Lara van Gaalen

Leer de Japanse kunst van het repareren en duik dieper in de wereld van veerkracht en herstel. De Japanse kunstvorm Kintsukuroi (金繕い: 'gouden reparatie') gaat er van uit dat er schoonheid zit in dat wat simpel, onpretentius en gerijpt is. Beschadigde goederen zouden niet moeten worden weggegooid, ze hebben recht op aandacht en respect en kunnen met zorg en liefde worden gerepareerd. Dat wat geldt voor objecten, geldt ook voor mensen.

Tijdens deze workshop, naar aanleiding van het project 'Voltooidhersteldetijd' repareer je in twee uur een gebroken tegeltje. De workshopleider Lara vertelt in een korte inleiding en aan de hand van de kunstwerken over haar eigen ervaring, het project en de achterliggende filosofie. Daarna lijmen we de scherven aan elkaar en herstellen de barsten met goud. Terwijl we dit doen praten we over trauma, veerkracht, herstel en eigenwaarde.

Zie www.voltooidhersteldetijd.nl.

Kies voor deze workshop uit twee verschillende data: vrijdag 1 december of woensdag 6 december van 15 tot 17 uur.

Deelname is gratis, wel even aanmelden op de volgende manier:

'Aanmelden workshop 1 december Lydia 2023' of 'Aanmelden workshop 6 december Lydia 2023' via info@voltooidhersteldetijd.nl.

Foto Wouter Keuris

Zondag matinees: 10 December

Het Trigon Ensemble zingt kerstliederen uit de middeleeuwen

Kom op 10 december genieten van middeleeuwse muziek uit 15e en 16e-eeuwse Nederlandse handschriften. Met een inleiding uit de École Notre Dame van Parijs, waar eind 12e eeuw de eerste meerstemmigheid (polyfonie) in een muziekstuk werd opgeschreven. Een zondag matinee in Kerstsfeer.

Het Trigon ensemble bestaat uit: Margot Kalse, alt-mezzo, Esther Kronenburg, sopraan en Maria van Oosterhout, sopraan.

10 december, 15 tot 16 uur. Entree € 7. Na afloop gratis glühwein.

Een tip van de sluier voor de agenda: op zondag 11 februari 2024 komen Pieter de Mast, fluit en sopraansaxofoon en Sebastiaan van Delft, piano en harmonium voor u spelen. Kijk voor het programma t.z.t. op buurthuislydia.nl. Meer Informatie: Annelies van der Schaaf-Bos, 06 187 687 88

Foto Els de Does

Nieuwe tentoonstelling

Samengesteld uit de cursus tekenen en schilderen

Wat stelt dit voor? Is het een gezicht van opzij gezien met een heel klein spits neusje? Een stuk decor van een theatervoorstelling? Of zou het misschien niks herkenbaars zijn en vooral over het plezier van kleur en vorm gaan?

In de grote bovenzaal kunt u zelf zien of deze compositie abstract is, of toch iets uitbeeldt. De foto bij dit stukje is onderdeel van een groot samengesteld werk dat is gemaakt door de cursisten tekenen en schilderen.

Deze cursus wordt op woensdagochtend in de bovenzaal van Lydia gegeven door beeldend kunstenaar Els de Does.

In dit uit zestien losse delen van 30 x30 cm bestaande werk zijn meerdere technieken gebruikt. Er zijn delen met aquarel geschilderd en gedeeltes met acrylverf. Andere stukken zijn weer met houtskool, kleurpotlood of pastelkrijt getekend.

Het unieke werk is als een reusachtige 'collage' te zien van 1 december tot en met 14 februari 2024.

Feestelijke kerstlunch voor buurtbewoners

Op woensdag 20 december nodigen we u uit voor een gezellige kerstlunch van 13 tot 14.30 uur.

Laat de kerstgedachte tot leven komen terwijl we samenkomen in een gezellige, feestelijke sfeer. Laat u verrassen door de feestelijke tafels, schitterend gedecoreerd in kerstsfeer. En geniet van heerlijke gerechten die de smaakpapillen op aangename wijze prikkelen. Deze kerstlunch biedt de perfecte gelegenheid om de magie van het seizoen te delen met

de mensen in uw buurt. De kerstlunch bij Buurthuis Lydia is meer dan alleen een maaltijd: het is een gelegenheid om samen te komen en samen te vieren.

Meld u vóór 18 december aan, want de plaatsen zijn beperkt en vol is vol! Laten we samen een onvergetelijke kerstlunch creëren en onze buurtver-

banden versterken. Wie weet welke verrassingen er voor u onder de kerstboom liggen te wachten? Mis deze kans niet en vier met ons het feest.

Voor aanmeldingen en meer informatie, neem contact op met José Helmer via 06 423 601 17 of j.helmer@combiwel.nl

De buurtmaaltijd op woensdag is weer terug

De Cooking Sisters zijn een vertrouwd begrip in onze buurt geworden. Iedere woensdagavond om 17.30 uur serveren deze gepassioneerde keukenprinsessen een lekkere maaltijd voor slechts € 7,50 per persoon. Heeft u nog niet van hun gastvrijheid en kookkunsten mogen genieten? Dan is dit uw kans! Iedereen is van harte welkom om aan te schuiven en te proeven van hun heerlijke gerechten. Om ervoor te zorgen dat er genoeg voor allemaal is, worden de deelnemers vriendelijk gevraagd om zich op tijd aan te melden. Want alles wordt vers ingekocht. Dus, waar wacht u nog op? Kom gezellig langs en laat u door de Cooking Sisters verwennen met een smaakvol diner. Aanmelden uiterlijk vóór maandagmiddag via buurtmaaltijd@buurthuislydia.nl

Nu ook een buurtmaaltijd op maandag

Tot eind december verrast onze getalenteerde buurtkok Lydia Jürgens ons elke maandagavond met een smakelijk tweegangendiner en u bent van harte welkom om daaraan deel te nemen! Lydia's kookkunsten zijn inmiddels legendarisch in de wijk. Voor slechts € 7,50 per persoon tovert zij iedere maandag om 17.30 uur weer een heerlijke maaltijd op tafel. Het buurtdiner staat open voor iedereen, dus nodig gerust uw vrienden en familie uit voor een gezellig samenzijn.

Om zeker te zijn dat er genoeg is voor iedereen, vragen we u vriendelijk om te reserveren vóór zondagavond.

Eet u glutenvrij of vegetarisch? Geef dit even aan bij uw aanmelding naar Lydia Jürgens via lookpretty020@gmail.com. Samen creëren we een leuke buurttraditie. **Tot ziens aan de eettafel!**

Samensturing, fluitje van een cent?

Sinds de opening van het Dufayhuis ruim een jaar geleden is Jan Willem Vriethoff werkzaam als buurtwerker namens Combiwel. Meestal is hij te vinden in het Dufay Café op dinsdag- en donderdagmiddag.

Hoe ziet de rol van Combiwel eruit tussen de andere gebruikers, zoals het gezondheidscentrum, stadsdorp Vondeldorp en Peter van Reenen, uitbater van het Dufay Café? Hoe kunnen we gezamenlijk ideeën realiseren?

We vragen het Caroline, Carmen en Joop, bezoekers van het café en de tuin.

Caroline en Carmen voelen zich thuis. Joop is sinds kort terug in Amsterdam en zoekt de verbinding. 'De stap naar de ander' is een natuurlijke behoefte en het Dufay Café is dan een uitgelezen plek.

Alle drie zijn zij in contact gekomen met Jan Willem om een idee uit te proberen of om samen een zinvolle activiteit te zoeken en te verwezenlijken. Het contact met de ander staat daarin centraal: "iedereen moet kunnen aansluiten" en "zorgen dat iedereen zich vrij en zeker kan bewegen" en "het willen delen van een muzikale ervaring".

Hoe breng je samen met Jan Willem een idee tot wasdom?

Joop: "In gesprek met Jan Willem probeer ik niet vanuit mijn aanbod maar vanuit de basis uit te gaan. Op zijn aanraden nam ik deel aan een bijeenkomst over Positieve Gezondheid." Het gaat bij Joop om het realiseren van zaken die niet vanzelf gebeuren, waar iets meer voor nodig is.

Hoe kun je mensen helpen zich zeker te durven bewegen, zich vrij te voelen op straat?

Joop heeft zich bekwaamd in Japanse vechtsporten en volgt nu een opleiding bij 'ZekerBewegen'. Hij is recent gestart met Veermee, een initiatief ter versterking van zelfvertrouwen in slow motion.

Caroline: "Jan Willem is de spin in het web. Hij heeft een koppelfunctie en

Foto Date van Utteren

weet verder te helpen tegen de achtergrond van zijn kennis en ervaring met professionele organisaties."

Zijn ondersteuning ervaart Caroline als losjes maar wel sturend. Je bent en blijft eigenaar van je eigen proces en ideeën. Carmen gaat in op de positieve rol die Combiwel speelde bij het realiseren van het Vondeldorp Informatie Punt. Geïnspireerd door het recente pop-up zomerprogramma wil Carmen zich inzetten voor een herhaald optreden van djembe- en ngonispeler Victor Sams.

De volgende stap

Als je eraan toe bent om van start te gaan, hoe krijg je dan dingen geregeld? Hoe bereik je de mensen waar het om gaat? Hoe zit het met praktische ondersteuning en wie is eigenaar van het proces?

Jan Willem: "Ik nodig uit, kijk en denk mee, maar zal het idee niet veranderen, want idee en proces blijven de eigen verantwoordelijkheid van degene die ermee komt. Ik beweeg niet alleen

mee, maar wil ook kritisch bevragen en bouwstenen aandragen. Het contact leggen met professionele organisaties kan het idee meer bereik geven. Ook het 'zwaan, kleef aan'- effect is niet te onderschatten. Waar Marringje van Roessel met een paar deelnemers startte met 'Bewegen op Muziek' zijn dat er nu ruim twintig geworden.

Praktische ondersteuning hoort ook bij Combiwel. Zo hebben wij o.a. de flyers verzorgd ten behoeve van het kleding-event en meebetaald aan de catering en hulpmiddelen. Hoe enthousiast ik ook kan zijn over een initiatief, toch laat ik zoveel mogelijk bij de ander."

Met de juiste inzet, ondersteuning en doorzettingsvermogen verdwijnen eventuele beren op de weg en wordt het mogelijk om succesvol ideeën tot stand te brengen: samensturing is de beste route voor een goed resultaat.

Renee van Kempen
Jan Willem Vriethoff

Tien jaar Vondeldorp: wat een feest!

De Vondeldorpers vierden eind september hun 2e lustrum, en hoe!

Met veel muziek, dans, drankjes, hapjes, wandelingen, kunst maken in het Dufayhuis met en door kinderen, met en door volwassenen. Er waren vanaf het Dufaypleintje vier prachtige wandelingen uitgezet, ondersteund met kleurige, informatieve routefolders, zowel op papier als digitaal. Je kunt de wandelingen nu nog opzoeken (zie hieronder) - de papieren exemplaren liggen in het Dufayhuis. Wat een werk moet dat zijn geweest, zó goed opgezet. Ikzelf deed de wandeling richting De Coenen, dat als pleisterplaats diende. Andere pleister-

plaatsen waren de Jacob Obrechtkerk en het Fontainehofje. In De Coenen werden we ontvangen met koffie, thee, hapjes en drankjes. Daar openden de burens van fotograaf Date van Utteren de fraaie expositie van diens foto's van allerlei gebouwen en details in de straten van Oud Zuid. Van deze foto's is een leuk kwartetspel gemaakt, te koop voor slechts € 5 per spel in De Coenen en in het Dufayhuis (de opbrengst gaat naar Vondeldorp en (deels) naar de Coenen).

Daarna gingen de wandelingen terug naar het Dufayhuis, spil van het feestgedruis. Daar was eten en drinken in overvloed, een lopend superleuk

Foto Date van Utteren

orkestje, sierlijk optreden van de Oekraïense ballerina die onderdak heeft gevonden bij Vondeldorpers. Het Dufay Café en de tuin waren afgeladen vol, het weer was heerlijk. Kortom, een knalfeest. MR

De wandelingen met toelichting op alle bezienswaardigheden is te vinden via: routemaps.nl/amsterdam-vondeldorp-nl

Ideeën sparren

Hebt u dat nou ook, dat u, als u vroeg wakker bent, op lumineuze ideeën komt? Ideeën voor uw buurt, straat of het Dufayhuis?

Meestal verdwijnen ideeën in de loop van de dag. Maar soms ook niet. Dan wilt u uw idee graag aan iemand voorleggen. Dat kan!

Ik nodig u uit om iedere derde donderdag in de maand van 12.00 tot 13.00 uur in het Dufay Café uw ideeën met mij te delen: wees welkom op 14 december, 18 januari en 15 februari a.s. Ik denk graag met u mee en help u verder.

Jan Willem (buurtwerker), 06 397 178 76

De uitreiking van de cheque. Foto Date van Utteren.

Samen kom je verder

Dankzij de inspanningen van velen is er tijdens het kleding-event in het Dufay Café een fantastisch bedrag opgehaald voor de oprichting van het kinderkoor van de Leertuin 'do re mi Fa'!

Dufay Café: loop eens binnen

Van dinsdag tot en met vrijdag open van 10.00-17.00 uur.
Gesloten van 23 december tot 9 januari.

Lezingen en informatie

Zondag 21 januari, 16.00-18.00 uur

Literair Café - Waarom gingen Nederland en België toch uit elkaar terwijl eigenlijk niemand dat wilde? Willem de Bruin, oud-journalist van De Volkskrant, schreef er een meeslepend boek over. Historicus Jacques van Gerwen gaat met hem in gesprek. (zie inzet).
Toegang: €3,50, €1 stadspas met groene stip. Voor informatie en kaarten bestellen: www.vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma. (zie kader rechts)

Lezing Dinsdag 30 januari, 20.00-22.00 uur

Waar kunnen we de goedheid van de mens tegenkomen?

Buurtgenoot Paul van Lange, hoogleraar sociale psychologie aan de VU, vertelt ons over Vitamine S (van Sociaal contact), en de goede en de minder goede kanten van de mens.

Is de mens van nature goed of slecht? Net als de oude filosofen zijn velen niet optimistisch. Toch schuilt er (ook) veel goedheid in de mens. Waar vind je deze goedheid? En waar moet je oppassen? Wat kun je zelf doen? Wat kan Amsterdam doen? Verhalen, wetenschap én praktische tips. Onze relaties bepalen in hoge mate ons geluk, vooral in tijden van onzekerheid.

Film en Amusement

Dinsdag 28 november, 20.00-22.00 uur

Bridge en/of klaverjassen voor beginners (die wel al de basiskennis bezitten) tot gevorderden.

Dinsdag 5 december, 20.00-22.00 uur

Film - 'La vita è bella' (Het leven is mooi). Italiaanse tragikomedie uit 1997, geregisseerd door Roberto Benigni.

Woensdag 13 december, 20.00-22.00 uur

Pubquiz - we spelen in teams van

Literair café Zondag 21 januari, 16.00-18.00 uur

De scheiding die niemand wilde

Waarom gingen Nederland en België in 1830 uit elkaar terwijl eigenlijk niemand dat wilde? Willem de Bruin, oud-journalist van De Volkskrant, schreef er een meeslepend boek over dat al na twee weken een tweede druk beleefde! Was de breuk onvermijdelijk of had het anders kunnen lopen? Historicus Jacques van Gerwen gaat met hem in gesprek over de oorzaak van de scheiding en of de geschiedenis nog teruggedraaid kan worden. Met muzikale intermezzi uit de opera La Muette de Portici die speelde in het operagebouw waar de opstand begon. Het wordt een Belgische middag met natuurlijk heerlijke Belgische biertjes!

maximaal 5 personen. Heb je nog geen team? Geen nood, kom gerust alleen, dan zorgen we ter plekke dat er een gelegenheidsteam wordt samengesteld.

Dinsdag 19 december, 20.00-22.00 uur

Bridge en/of klaverjassen voor beginners (die wel al de basiskennis bezitten) tot gevorderden.

Dinsdag 16 januari, 20.00-22.00 uur

Film - 'Le Charme Discret De La Bourgeoisie' (de verholen charme van de kleinburgerlijkheid). Een film uit 1972 en één van de meesterwerken van Luis Bunuel.

Woensdag 10 januari, 20.00-22.00 uur

Pubquiz - zie 13 december

Dinsdag 23 januari, 20.00-22.00 uur

Bridge en/of klaverjassen voor beginners (die wel al de basiskennis bezitten) tot gevorderden.

Dinsdag 6 februari, 20-22 uur

Film - 'De Tweeling' (2002), Sem Sombogaart, naar de gelijknamige bestseller van Tessa de Loo.

Toegang: Film € 3,50 of € 1 stadspas met groene stip, Bridge/klaverjassen gratis, wel aanmelden via events@vondeldorp.nl.

Muziek en Cultuur Zondag 11 februari, 16.00-18.00 uur

Voorstelling Shura Lipovsky zingt Jiddische liederen
De gouden pauw keert om

Met haar ensemble Novaya Shira Kwartet vertolkt de Nederlandse zangeres Shura Lipovsky liederen die door haar geschreven zijn vanuit de Jiddische cultuur en de Joodse mystiek. In dit programma staat de zoektocht van de mens naar zingeving en compassie centraal en wordt ondersteund door enkele teksten van Etty Hillesum. Lipovsky verwierf tijdens haar carrière internationale erkenning als een van de meest vooraanstaande vertolkers van het Jiddische lied. De musici van het Novaya Shira Kwartet zijn: Marjolijn van Roon: diverse fluiten, Maaïke Roelofs: cello, Kimball Huygens: piano.

Voor informatie en kaarten bestellen: www.vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma.

Kind en Jeugd

Zondag 3 december, 14.00-15.00 uur

Sinterklaaspoppen versieren! Kom met je ouders naar het Dufay Café, de speculaaspoppen en lekkere versiering staan al klaar voor je komst. Er is beperkt plek dus meld je op tijd aan!
Kosten per kind: €8 niet-leden, €5 leden Vondeldorp, €1 stadspas met groene stip. Voor informatie en kaarten bestellen: www.vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma.

Muziek en Cultuur

Zondag 28 januari, 16.00-18.00 uur

Muziek - River Folk Sideshow. Een gevarieerde show van Ierse ballades tot country songs - met een verhaal! (zie inzet)

Zondag 11 februari, 16.00-18.00 uur

Muziek - Shura Lipovsky: De gouden pauw keert om. Een programma van Jiddische liederen, vertolkt en geschreven door Shura Lipovsky met haar ensemble Novaya Shira. (zie inzet)

Toegang: €16 niet-leden, €12 leden Vondeldorp, €5 stadspas met groene stip.
Voor informatie en kaarten bestellen: www.vondeldorp.nl/dufay-cafe/programma.

Muziek en Cultuur Zondag 28 januari, 16.00-18.00 uur

River Folk Sideshow: Een gevarieerde show van Ierse ballades tot countryliedjes - met een verhaal.

Ben je gek van Ierland en Schotland, van waargebeurde verhalen en van Ierse ballades? Dan is de River Folk Sideshow echt iets voor u! Jacqueline Maris: zang, Louis de Jel: viool/zang, Kasper Heineke: gitaar/zang.
Een Keltische piraten koningin die uit is op wraak, twee outlaws in de Mexicaanse woestijn met wie het niet goed afloopt, bedrogen vrouwen, boze moeders, mannen die verlangen naar hun geliefden die ze noodgedwongen op het Ierse eiland achterlieten. Het komt allemaal voorbij in de liedjes en verhalen van de River Folk Sideshow.

Van Gogh Museum

Bridges over the Seine bij Asnières (1887, Kunsthaus Zürich)

'Van Gogh aan de Seine'

Aan het begin van de tentoonstelling 'Van Gogh aan de Seine' word je bijna meegezogen in de spectaculaire openingspartij bewegende beelden met alle bedrijvigheid op en aan een gestaag stromende Seine. Langs de Seine rond Asnières en op het erin gelegen eiland La Grande Jatte vlakbij Parijs kwamen tussen 1881 en 1890 dagelijks Vincent van Gogh, Paul Signac, Georges Seurat, Emile Bernard en Charles Angrand. Met hun ezel in het groen legden ze de radicale tegenstellingen vast van het gebied: recreërende dagjesmensen in de natuur in schril contrast met rokende schoorstenen en braakliggend terrein. Hier ontwikkelde bijvoorbeeld Seurat zijn stippeltechniek, het pointillisme.

Door de stad te verlaten en de voorsteden in te trekken, konden ze de schilderkunst vernieuwen in zowel hun kleurgebruik als schilder-techniek. Van Gogh experimenteerde aan de Seine voor het eerst met de kleurrijke weergave van licht, een doorslaggevende stap naar de felgekleurde schilderijen die hij in Zuid-Frankrijk maakte. "En toen ik

dezen zomer te Asnières landschap schilderde zag ik er meer kleur in dan vroeger", schrijft Vincent Van Gogh herfst 1887 aan zijn zus Wil.

Het absolute artistieke hoogtepunt van zijn tijd in Asnières zijn de drie drieluiken die Van Gogh er maakte: in totaal negen schilderijen die verspreid zijn geraakt over verschillende particuliere en museale collecties. Voor deze tentoonstelling zijn zeven van de negen werken herenigd, waaronder topstukken als *Bruggen over de Seine bij Asnières* (1887, Kunsthaus Zürich). Nog te zien t/m 14 januari 2024. DB

Museumtocht

De Groengrijs Bus

Op vrijdag 2 februari naar Kunstmuseum Den Haag en Museum Beelden aan Zee in Scheveningen

Max Beckmann in Kunstmuseum

Expressionistisch kunstenaar *Max Beckmann* (1884-1950) wordt tot de meest eigenzinnige en unieke kunstenaars van de twintigste eeuw gerekend. Tijdens zijn onstuimige jaren maakte Max Beckmann een grote ontwikkeling door, te volgen aan vernieuwende de manier waarop hij omgaat met de ruimte: van vroege monumentale, traditionele composities tot een hoekig en vervreemdend perspectief, opstapelingen, afsnijdingen

en opvallende formaten. Nog een tentoonstelling in het Kunstmuseum: *'Hilma af Klint & Piet Mondriaan'*.

's Middags rijdt de Groengrijs bus naar Scheveningen, waar in museum *Beelden aan Zee* de werken van beeldhouwer *Tom Claassen* alle aandacht krijgen. *De 'Olifanten van Almere'* langs de A6/A27 is een van zijn bekendste werken.

Kosten bustocht: vanaf minimaal 40 personen € 14 per persoon, vanaf minimaal 45 personen € 12,50. Entree musea: Kunstmuseum: € 17,50*, Gratis met Museumkaart, Vriendenloterij VIP-kaart en Rembrandtpas. *Beelden aan Zee:* € 17,50* gratis met Vriendenloterij VIP-kaart en Rembrandtpas. *Prijzen d.d. 2023 bij het ter perse gaan van deze krant. *Opstapplaatsen en vertrektijden:* 9 uur Buurthuis Lydia, Roelof Hartplein en 9.20 uur Station RAI. Aankomst Kunstmuseum ca. 10.30 uur. *Voor informatie en boeken:* groengrijs.com, tochten in de planning. *Geen internet?* Meld u aan via 06-45729511. Vermeld duidelijk naam dagtocht, uw naam, telefoonnummer en opstapplaats.

Stedelijk Museum

De Best Verzorgde Boeken 2022

Elk jaar presenteren het Stedelijk Museum en de *Stichting De Best Verzorgde Boeken* de mooiste van het afgelopen jaar. Dit jaar werden 33 boeken uit 262 inzendingen gekozen. De vakjury selecteert op ontwerp, druk- en bindtechniek, lithografie en opdrachtgeverschap. Aandacht voor het gevoel van het papier, het gewicht en het formaat speelden allemaal

Boekbespreking

Piet van Eeghen en 'zijn' Amsterdam

mee, evenals de harmonie tussen de buiten- en binnenkant. Het Stedelijk voegt aan de tentoonstelling een klein eerbetoon aan grafisch ontwerper Anthon Beeke toe, in navolging van het postuum verschijnen van zijn indrukwekkende fotoboek *Amsterdam, Amsterdam*.

Nog te zien t/m 31 december 2023. Meer informatie via www.stedelijk.nl/tentoonstellingen

Familierondleiding in de kunst. Foto Tomek Dersu Aaron

Een dagje erop uit met de hele familie

Het Stedelijk Museum heeft ook iets leuks voor het hele gezin: elke zaterdag van 11.30 tot 12.30 uur is er een familierondleiding.

Kom erachter wat het lievelingskunstwerk is van uw kind of kleinkind, welke kleur ze het mooist vinden en waar u zelf aan denkt als u een heel groot blauw schilderij ziet. In de *'Hoe goed ken jij je familie'*-rondleiding met een deskundige gids kunt u de kunstwerken samen beleven en elkaar als familie nóg beter leren kennen.

Let op: aanmelden voor de familie rondleiding is verplicht. Prijs: geldig museumticket + € 2,50 p.p. De rondleiding is voor max 15 personen. Het museumticket is gratis tot en met 18 jaar. Verzamen bij de informatiebalie in de entree van het Stedelijk Museum. NvD

Heel bekend is de fraaie Van Eeghenstraat langs het Vondelpark. Maar wist u ook dat de naamgever van deze straat - Christiaan Pieter (Piet) van Eeghen (1816-1889) - een cruciale rol heeft gespeeld bij de modernisering van Amsterdam in de negentiende eeuw? Het boek van Laura van Hasselt belicht de stadsgeschiedenis van die tijd met als sleutelfiguur Piet van Eeghen.

Van Eeghen, Amsterdamse doopsgezinde bankier, kunstenaar en kunstverzamelaar kwam uit een vermogende familie en bestierde een succesvol handelshuis. Net als veel andere welgestelde Amsterdammers in die tijd was hij betrokken bij particulier gefinancierde projecten die de stad gezonder en sociaal maakten. In de negentiende eeuw deed het stadsbestuur weinig voor haar inwoners, dus waren zulke initiatieven zeer welkom. Hij had geen functie in het stadsbestuur, maar hij had contacten op hoog niveau – niet in de laatste plaats doordat hij getrouwd was met burgemeestersdochter Cato Huidekoper. Van Eeghens gedrevenheid en energieke persoonlijkheid droegen bij om initiatieven van de grond te krijgen, opererend achter de schermen wist hij onder de elite de benodigde financiering bij elkaar te brengen. Hij begon in 1843 na een cholera-epidemie met de oprichting van de Vereeniging voor Ziekenverpleging, waar het Prinsengrachtziekenhuis uit voortkwam, de eerste particuliere verpleeginrichting. Daarna zette hij zich in voor de opvang van prostituees, 'verwilderde' jongens, en sociale woningbouw in een tijd

waarin de meeste stadsbewoners nog in krotten leefden. Met de aanleg van het Vondelpark wilde hij een gezonde, groene plek creëren. Als fervente kunstverzamelaar speelde hij ook een belangrijke rol bij de totstandkoming van het Rijksmuseum en het Stedelijk Museum.

Van Eeghen was altijd meer bezig met Amsterdam dan met de vaak schijnende situatie in de rest van de wereld. Maar zijn bedrijf handelde wel in koloniale producten, als suiker, koffie en tabak. Zo profiteerde hij dus van de koloniale uitbuiting. Ook later uit Nederlands-Indië waar een groot deel van het geld vandaan kwam, dat hij in eigen stad investeerde in goede doelen.

Piet van Eeghen was een trotse Amsterdamer, zijn familie woonde er sinds de zeventiende eeuw. Hij voelde zich verantwoordelijk voor Amsterdam alsof het zijn eigen landgoed was, bovendien vond hij als geprivilieerde: 'noblesse oblige'. Zijn betekenis als zakelijke weldoener voor de stad is nauwelijks te overschatten. Dankzij zijn vermogen, een diepgeworteld geloof en veel invloedrijke vrienden kwam hij een heel eind.

Laura van Hasselt, *Geld, geloof en goede vrienden*. Piet van Eeghen en de metamorfose van Amsterdam, 1816-1889. Balans, Amsterdam 2023. 320 blz. Hard cover € 27,50, ebook € 13,99. DB

Fantastische 6e festival-editie Muze van Zuid.

Van 14 tot 17 september jl. organiseerde Muze van Zuid ruim 50 (huis)concerten, muziekwandelingen en meerdere openluchtconcerten. Wel 126 musici gingen dieper de wijken in dan ooit en lieten horen hoe levendig en gevarieerd de typisch Nederlandse ensemblecultuur nog altijd is. Het festival maakte van Amsterdam Zuid als vandoord een groot en levendig

podium en vond nieuwe bijzondere concertlocaties die je alleen tijdens Muze van Zuid kan bezoeken.

Ik ben een trouwe bezoeker van de Muze. Ik was ook dit jaar blij verrast door de diversiteit van het programma. Er was naast klassieke muziek ook volksmuziek, jazz, muziek van de Caribische eilanden en uit de Islamitische wereld.

Ik koos voor het ensemble van jazzvioliniste Julia Philippens en haar ensemble in de Thomaskerk, voor het huisconcert 'Voor anker in Bretagne' met Rosanne Philippens, Hannah Strijbos en Lidy Blijdorp en ging met vrienden naar het slotconcert met het Chianti ensemble in de Vondelkerk.

Ik werd van mijn sokken geblazen door de kwali-

Foto Giovanna Chen

teit van de musici en het gevarieerde programma. En of dat al niet inspirerend genoeg was, werd de ontmoeting met buurtbewoners ook een verrijkende en ontroerende ervaring.

RvK

Pareltje aan de Apollolaan: het Apollofirst Theater

De lobby en de theaterzaal

Het Apollofirst Theater is al decennialang niet weg te denken uit Amsterdam-Zuid. Deze culturele ontmoetingsplaats is ingebed in het boutique-hotel Apollofirst aan de Apollolaan 123. Gevestigd in de jaren twintig van de vorige eeuw als pension voor veelal Duitse en Oostenrijkse gasten kent dit hotel een gedenkwaardige historie. In 1978 verwierf Louise (Wies) Venmans het eigendom van het pand. Door de jaren heen slaagde zij erin het oude hotel te vernieuwen en uit te breiden door de aanschaf van aangrenzende panden. Louise is voortvarend aan de slag gegaan en, terwijl zijzelf druk doende was het hotel vorm te geven, groeide haar zoon Rick op in de huiskamer(s) van het hotel. En is als vanzelf verweven met de totstandkoming van het huidige,

stijlvolle hotel en het inpandige, kleine maar tegelijk ook grootse Theater.

Voor het voetlicht

Louise voert nog altijd de regie over de theaterplanning, haar zoon Rick heeft de algehele leiding over het boutique-hotel. Het in rood pluche en gouden spiegels ingerichte Theater op de begane grond biedt plaats aan 55 gasten. Bij het betreden van de zaal overviel mij het gevoel dat hier vele illustere artiesten van weleer – en van nu! – hun stempel hebben achtergelaten in deze sfeervolle ruimte, die uitnodigt voor een avond vol bezinning en ontspanning. Niet in de laatste plaats omdat de ontvangst door Wies en Rick zo oprecht hartelijk is. Een echt avondje 'uit', te zien aan de stijlvol

geklede gasten. Na de voorstelling is er gelegenheid voor de 'nazit' in de gezellige bar van het hotel, waar de artiesten zich vaak mengen onder het publiek van die avond. Niet gek dus dat dit unieke theater zo snel is volgeboekt!

Kijk op www.theater.apollofirst.nl/ waar de actuele agenda is weergegeven. Via deze site kunnen ook kaarten worden gereserveerd. Helemaal onderaan de pagina is de mogelijkheid u kosteloos te abonneren op de nieuwsbrief van het theater, waardoor de geabonneerden in ieder geval twee keer per jaar op de hoogte worden gesteld van het programma en hierdoor dus ruim van tevoren de mogelijkheid hebben vroegtijdig kaarten te reserveren.

JB

Wat huist er in de krochten van het Hilton?

Welaan: de *Comedy club/train Toomler!* Dit collectief is de broedplaats voor grote comedy talenten waar vele Nederlandse bekende artiesten hun carrière zijn begonnen, zoals bijvoorbeeld Janneke de Bijl, Theo Maassen, Henry van Loon, Hans Teeuwen en Micha Wertheim. Toomler (spreek uit: toemler) is de Jiddische uitdrukking voor creator of komisch tumult. De stand-up comedy is zo'n dertig jaar geleden van New York overgekomen naar Amsterdam. Het collectief Comedytrain is daaruit ontstaan, waarbij het gehele collectief van comedians de eigenaar is. De club heet Toomler. De invulling van de voorstellingen is een verrassingspakket dat is samengesteld uit het collectief. Elke dinsdagavond is er het Open Podium waar nieuwe talenten zich presenteren. De voorstellingen zijn in het Nederlands, met uitzondering van één zondag in de maand met optredens in het Engels.

Hoewel groots qua reputatie is het theater qua oppervlakte niet groot: het biedt ruimte aan ongeveer 140 gasten. Zij kunnen genieten van drankjes en hapjes die tijdens de voorstelling worden geserveerd. Ten behoeve van de kwaliteit van de optredens zijn er slechts tafels voor vier personen beschikbaar. Grotere gezelschappen zijn natuurlijk welkom maar kunnen niet aan een gezamenlijke tafel plaatsnemen. Ook goed om te weten dat de minimale leeftijd 16 jaar is.

Na afloop van de voorstelling blijft de bar nog open voor gezelligheid en kennismaking met de artiesten.

Voor meer informatie zie www.comedytrain.nl/info/toomler/
JB en NvD

Gluren bij de Buren

Gezocht: huiskamers en acts

Op zondag 4 februari veranderen sommige huiskamers in tijdelijke buurttheaters voor het project *Gluren bij de Buren*.

Lokale amateurkunstenaars tonen hun talenten met een optreden in knusse huiskamers verspreid over de stad en delen daarmee hun passie voor podiumkunst met de hele buurt! Allerlei soorten optredens zijn denkbaar: trek je balletschoenen aan, stem je instrumenten, strijk je theateroutfit of smeer je stembanden en meld je aan voor *Gluren bij de Buren*!

Wie maakt van zijn of haar huiskamer een hartverwarmend buurttheater?

De grootte van de huiskamer maakt niet uit, voor elk formaat vloerkleed is een passende act te vinden en ook elke wijk is geschikt.

Anmelden kan tot en met 10 december op www.glurenbijdeburen.nl

Chelsi Maas, Stichting de Bühne, Programmamaker *Gluren bij de Buren*

Activiteiten in de OBA Roelof Hartplein

Openbare bibliotheken doen veel meer dan alleen boeken uitlenen. Via allerlei maatschappelijke activiteiten vervullen zij een belangrijke rol in de bewonersondersteuning in hun buurt. Voor onze buurten is de OBA aan het Roelof Hartplein actief. Hieronder vindt u het overzicht van de activiteiten aan het Roelof Hartplein in december.

Welkom online op maandag 4 december 14 tot 15.30 uur

Soms kan het lastig zijn om de weg te vinden in de digitale wereld. In een reeks van zes informele workshops begeleidt de OBA samen met het Nationaal Ouderenfonds u in uw

eerste stappen online. In de laatste workshop uit de serie leert u zoeken op internet. De workshop is gratis, maar graag aanmelden via roelofhartplein@oba.nl of aan de balie.

Workshop Creatief Schrijven voor volwassenen en senioren op donderdag 14 december, 10.30 tot 12.30 uur

Een introductie-workshop creatief schrijven voor mensen met en zonder schrijfervaring. Een workshop die speelse en uitdagende manieren biedt om op ideeën te komen. Waarmee u de schrijver in uzelf wakker schudt, met als resultaat een gedicht of (kort)

verhaal. De workshop is gratis, maar graag aanmelden aan de balie of via roelofhartplein@oba.nl.

Bordspellencafé zaterdag 23 december, 12.30 tot 17.30 uur

Kom gezellig bordspellen spelen! Allerlei verschillende soorten spellen zijn aanwezig, zowel kleine spelletjes als de grote expertspellen. Een host leidt alles in goede banen, kan spellen uitleggen en geschikte spellen aanraden. Ook in uw eentje bent u van harte welkom! Aanmelden via de OBA Agenda of mail roelofhartplein@oba.nl. Kosten: €4 (inclusief eerste drankje) en

Boek-concert in het OBA café

Foto Bram Heeren

Bent u ook zo gek op alles wat te maken heeft met Ierland en het Verenigd Koninkrijk? Een ouderwetse detective, een magisch spookverhaal, een historische ridderroman of een romantisch gedicht? Sophie en Margot van 'The Lasses' lezen niets

liever. Normaal toeren 'The Lasses' de hele wereld over met hun bijzondere tweestemmige interpretaties van Keltische folkballades. Nu trekken ze langs de Nederlandse bibliotheken met een speciaal programma waarbij ze combinaties maken tussen hun

muziek en hun favoriete boeken. 'The Lasses' treden donderdag 25 januari op van 18.30 tot 19.30 uur.

Het concert is gratis, maar graag aanmelden aan de balie of via roelofhartplein@oba.nl NvD

Activiteiten in de Thomaskerk

Op een unieke locatie aan de rand van de Zuidas staat de Thomas, een huis om op verhaal te komen. Daar kan men tijdens de werkdag pauzeren met een lunchconcert in de kerkzaal of op zaterdagavond meepraten over de actualiteit in het theater. De Thomas is voor iedereen in Amsterdam Zuid een plek voor ontmoeting en verdieping. Elke zondag worden er vieringen gehouden.

Foto Arjan Bronkhorst

Lunchconcerten

Tweewekelijks is er een gratis lunchconcert in de Thomas. Klassieke muziek, elke keer door een ander ensemble of muzikant. U bent welkom vanaf 12.15 uur. Het concert begint om 12.30 uur en duurt een half uur. Een ticket is niet nodig, u kunt gratis binnenlopen.

Luister op 28 november naar: Livia Stefani (viool), Matthia Elders (viool), Marta Jimenez Rodriguez (cello) en

Marinha Campos (altviool). Op 12 december treden Florence van der Does (piano) en Jara van Dam (klarinet) op.

Troostcafé op 16 december

Het Troostcafé er voor iedereen die leeft met een verlies of voor wie om welke reden dan ook behoefte heeft aan een moment van stilte en bezinning. Het café richt zich in het bijzonder op rouw na het verlies van een dierbare of van andere zaken zoals gezondheid,

werk of geboortegrond. Het Troostcafé is elke derde zaterdag van de maand open van 11 tot 13 uur. Aanmelden is niet nodig, u bent van harte welkom om zomaar even te komen zitten in de rustige sfeer of om in een van de boeken te lezen die troosten. Ook ligt er documentatie over steun bij verlies. Dit is maar een greep uit de activiteiten van de Thomaskerk in december. Ga voor alle activiteiten naar www.dethomas.nl/activiteiten. NvD

Seniorweb Amsterdam Zuid geeft digitale ondersteuning aan 50+

Misschien wilt u uw vaardigheden op uw apparaat bijwerken? Misschien heeft u belangstelling voor digitale communicatie met de overheid of meer privacy op uw apparaat? Of wilt u in één les bijleren over onderwerpen als YouTube, Wikipedia, Familiegesciedenis, Google Foto's, Datawijsheid, Chromebook, Het nieuwe zoeken, ChromeOS?

Honderden vijftigplussers werden in de afgelopen tien jaar ondersteund door SeniorWeb Amsterdam Zuid in het gebruik van smartphone, tablet en computer. Via een veelomvattend cursusprogramma, workshops en persoonlijk advies. Ook het komende seizoen kunt u terecht voor (beginners)cursussen op het gebied van Windows 10 en 11, MacOS, iPad, iPhone, Android smartphone of tablet. Alle lessen vinden plaats in een eigen leslokaal voor groepen van maximaal acht personen. En

tenslotte is er voor iedereen ondersteuning bij vragen en problemen tijdens het spreekuur op dinsdagen tussen 10 en 12 uur. Het volledige programma en alle bijbehorende contactinformatie vindt u op de website www.seniorweb-amsterdamzuid.nl en is ook op papier af te halen in het Huis van de Wijk, Rijnstraat 115.

Bijzonder is de afsluitende grote workshop Datawijsheid ('wat gebeurt er met uw gegevens?'). Een onderwerp

Foto Seniorweb

dat, in aansluiting op kunstmatige intelligentie, volop in de belangstelling staat. De workshop, in samenwerking met het Huis van de Wijk, is op vrijdag 15 december van 10 tot 12 uur. Er is plaats voor 50 personen.

Inschrijving: Voor deelname hoeft u geen lid te zijn van Seniorweb. Hoewel de inschrijving op 22 september jl. was, is de ervaring dat er ook daarna meestal nog wel plaatsen vrij zijn voor de cursussen en workshops. U kunt zich, als er nog plaats is, alsnog via e-mail inschrijven. Dat geldt ook voor de workshop over Datawijsheid. Contact opnemen met Seniorweb Amsterdam Zuid kan via telefoon 06-80140373 of mail: seniorweb.amsterdamzuid@gmail.com.

De website www.seniorweb-amsterdamzuid.nl geeft altijd de meest actuele informatie. NvD

Hospice Kuria: een bijzondere plek in de wijk

Heeft u zich ook wel eens afgevraagd wat dat voor een prachtig groot pand is met die rood-witte markiezen aan het Valeriusplein?

Hospice Kuria, foto Rufus de Vries

Veel buurtbewoners weten niet dat hier Hospice Kuria is gevestigd. Kuria biedt palliatieve zorg aan mensen in hun laatste levensfase: de medische zorg wordt gecombineerd met de dagelijkse verzorging in een persoonlijke sfeer, waarbij familie en naasten in overleg met de verpleging en de bewoner meehelpen in de verzorging. Uitgebreide informatie vindt u op de website www.kuria.nl

Vrijwilligers maken het verschil

Vrijwilligers spelen een bijzonder belangrijke rol bij Kuria: zij zetten tijd, aandacht en talenten in voor liefdevolle zorg, brengen sfeer en gezelligheid en doen lichte huishoudelijke

taken. Wie vrijwilliger wil worden heeft geen zorgachtergrond nodig. Naast een basistraining, bijscholing, workshops, themabijeenkomsten en verdiepende trainingen ontvangt de vrijwilliger steun en gezelligheid van een collegiaal team. In overleg met de coördinator wordt bepaald hoeveel uur er wordt gewerkt. Voor vrijwilligers die van buiten de stad komen is een reiskostenvergoeding mogelijk.

Vrijwilliger Ingrid: “Ik krijg veel plezier, voldoening en positieve energie van mijn vrijwilligerswerk, terwijl ik aan de andere kant iets nuttigs doe voor een ander”.

Behalve in het hospice zijn er ook vrijwilligers die als buddy, voor meestal een jaar, bij mensen thuis komen als een persoonlijk maatje die een luisterend oor en afleiding biedt. Buddy's krijgen vanuit Kuria training en begeleiding. “Door de bezoeken van mijn buddy komt er weer kleur in mijn leven”, aldus een cliënt.

Wie belangstelling heeft om vrijwilliger te worden in Hospice Kuria, kan vrijblijvend contact opnemen met Netty de Haas, coördinator vrijwilligers via vrijwilliger@kuria.nl of 020-6790797. Of vul direct het formulier in via www.kuria.nl/vrijwilliger. NvD

Van de Pijp via de Rivierenbuurt naar de Valeriusstraat

Geboren in de Govert Flinkckstraat bij de Amsteldijk kwam Hennie via de Dintelstraat in de Valeriusstraat en woont er nu 35 jaar. In het verleden heeft hij een paar jaar gevaren, was in militaire dienst sportinstructeur. Maar al gauw bekwaamde hij zich in de juridische wereld van de bouw, eerst bij een advocatenkantoor en later met een eigen adviesbureau.

Zijn jeugdiefde (later zijn partner) woonde al in de Valeriusstraat met een baby, die hij altijd heeft beschouwd als zijn zoon. Zij kreeg op een gegeven moment diverse chronische gezondheidsproblemen en Hennie heeft haar 25 jaar lang met liefdevolle mantelzorg omringd. Dat werd wel zwaarder, maar zij bleef ongebroken en superopgewekt. Tot zijn grote verdriet is ze een paar jaar geleden overleden. Hij erfde van haar een traplift naar de slaapkamer, wat nu goed uitkomt omdat hij onderhand (nu boven de 80) wat slecht ter been is. Gelukkig woont hij verder op de begane grond met een prachtige tuin, nog met een ‘oude’ huur, de Huurwet zij gedankt!

Hij prijst zich gelukkig, zeker nu er sinds een jaar of vijf overal om hem heen huizen worden gekocht of verkocht en stevig verbouwd – ze zijn miljoenen waard in de huidige krankzinnige vastgoed-wedloop. Binnen een straal van 30 meter wonen er nu alleen maar expats uit o.a. Zuid-Afrika, Amerika, Canada, Engeland. Hij heeft de indruk dat veel buurtgenoten zijn weggepest of in ieder geval weggekocht. De buurt is erg veranderd, het is niet anders. Zijn eigen huisbaas zou ‘spek(ver)-koper’ zijn, als Hennie zou verhuizen. Maar ja, waar moet je naar toe, een oude plant verplaats je niet zomaar. En zoveel jaar zal hij toch niet meer hebben? Bovendien heb je hier alles: bankjes, terrasjes, de afhaal-Balinese, winkels, zo nodig (medische) zorg en hij kent veel mensen in de buurt.

Wat hij nu het liefste wil na alle verbouwingen om hem heen is rust, gewoon rust. In zijn tuin heeft hij een meditatieplekje met Japanse bouwwerkjes gemaakt (zie foto).

MR

Over dieren gesproken Vissen zijn ook dieren, hebben gevoel, kennen pijn.

Een buurtgenoot was werkzaam in de forensische GGZ. Bij deze speciale ggz-ers is het regelmatig onrustig op de afdeling. Verbale en non-verbale agressie zijn niet ongewoon. Stoelen en serviesgoed etc. moesten het vaak ontgelden. De buurtgenoot nam het initiatief voor een aquarium op de afdeling. Zou het plaatsen van een aquarium wel kunnen?

Kort en goed: het aquarium heeft er jaren gestaan. Het stukje natuur met het kabbelende water bleef altijd ongedeerd. Er werd zorggedragen voor de vissen. Een ongeschreven regel. Van het aquarium bleef iedereen af.

Hij werkt nu in de reguliere GGZ. Op de gesloten afdeling is het daar soms ook onrustig. Zou een aquarium wel kunnen? De manager had nog wel twee aquaria. Maar het zou zielig zijn voor de vissen? De patiënten hielpen mee met het plaatsen. Op een afdeling heeft een patiënt van zijn eigen geld vissen en voer gekocht. Er is een voer-schema gemaakt. Patiënten houden de zorg voor de vissen goed in de gaten. Op elke afdeling heeft een verpleegkundige er extra aandacht voor. De vissen staan ongemoeid als rustpunt in de huiskamers. MR

Woning aardgasvrij? Verhuurders moeten toestemming geven

Meer dan vijf jaar geleden stelde buurtgenoot Marly aan haar woningbouwvereniging voor om haar huis aardgasvrij te maken. Zij zou alles zelf regelen en betalen. De gemeente Amsterdam had toen ook nog een mooie subsidieregeling in 2018, nu ook voor huurders en niet meer alleen voor verhuurder en eigenaren. Haar plan van aanpak was goed doortimmerd. De gemeente stelde echter een voorwaarde: de verhuurder moest akkoord gaan. En dat deed de woningbouwvereniging niet. Er werden rare argumenten ingebracht, bijvoorbeeld dat een volgende huurder na Marly recht had op een gasaansluiting. Marly (51) zal evenwel nooit verhuizen, want ze heeft een paradijsje op de begane grond met een prachtige groene tuin. Dus ergens over 30 jaar of zo, zou een nieuwe huurder 'recht' hebben op een

aardgas aansluiting? Hoe gek kan je het hebben. Tegen die tijd is de wereld – bij wijze van spreken – al vergaan.

Marly gaf niet op. Met behulp van stichting !Woon spande zij een rechtszaak aan. De mensen van Green Tec Sense hielpen haar met hun kennis en kunde om alle 'technische' bezwaren van de verhuurder te weerleggen. En niet te vergeten Eef Mijerman van stichting !Woon en de - via !Woon geregelde - financiële steun van het Emiel Blauwfonds én advocaat Meijerink.

Nu, vijf jaar later heeft de rechtbank haar gelijk gegeven. Verhuurders zouden moeten meewerken, ook als een individuele huurder iets wil en kan op dit gebied. Bovendien: de verhuurders worden er beter van,

de waarde van hun vastgoed stijgt immers en ze moeten in de toekomst toch meewerken aan het terugdringen van gas, zou je zeggen!

Marly roept nu de gemeente op om huurders in de hele stad te stimuleren hun huis aardgasvrij te maken met een toegankelijke subsidie van de gemeente Amsterdam voor iedereen. Maar eerst even afwachten of de woningbouwcorporatie niet in hoger beroep gaat. MR

De tuin van Marly met zonnepanelen

Energiewijs de winter door

In de wintermaanden gaat uw energiegebruik ongetwijfeld omhoog. Ga er energiek en energiewijs mee om! U kunt op veel manieren energie besparen: goed voor uw portemonnee en het klimaat. Volg deze tips:

Isoleren van kieren

Loop door uw huis op een winderige herfst dag en merk op waar de kou makkelijk uw huis binnenkomt en de warmte net zo makkelijk het huis kan verlaten. Aandachtspunten zijn: bewegende delen van de kozijnen, deuren, kruipluik. Isoleer deze plekken. Denk ook aan een tochtborstel voor de brievenbus. Ook kunt u ramen die nog geen dubbelglas hebben beplakken met raamfolie: een goedkope maatregel om de kou buiten te houden.

Zet de cv een graad lager

Dat scheelt 5-6% van het gasverbruik. Een andere besparingsmogelijkheid is om de aanvoer-temperatuur van het water in de cv te verlagen van 80 naar 50 of 60 graden. Vraag uw installateur hoe u dit kunt doen. Vergeet ook niet

om de verwarming 's nachts circa 5 graden lager te zetten.

Elektriciteitsbesparing

Zijn alle gloeilampen al vervangen door een (duurdere) Ledlamp? De investering van een Ledlamp is gemakkelijk in een jaar terug verdiend. Heeft u nog een oude ijskast of diepvries? De nieuwere types zijn veel energiezuiniger!

Tenslotte: kijk op www.regionaalenergieloket.nl voor meer tips en tricks.

Heeft u grootsere plannen voor raam-, muur-, vloer- of dakisolatie kijk dan ook bij www.rvo.nl voor subsidiemogelijkheden.

Warmtepomp

Overweegt u een om een warmtepomp

aan te schaffen? Dan vindt u op www.vondeldorp.nl de presentatie over warmtepompen die de gemeente en het Regionaal Energieloket op dinsdag 17 oktober j.l. hebben gegeven voor Vondeldorp. Op deze website staat ook een rapport over de aanpak van het isoleren van woningen die gebouwd zijn aan het begin van de vorige eeuw.

Zonnepanelen

Denkt u aan zonnepanelen? Is uw dak niet geschikt? U kunt ook bijdragen aan de energie transitie door u aan te sluiten bij een zonne-energiecoöperatie: Zuiderlicht, Samenom en Onze Zon Amsterdam zijn hiervan voorbeelden.

Francien Bakker,
Werkgroep Duurzaam Vondeldorp

Meer ruimte voor donker in de stad

Eeuwenlang waren de nachten donker. Met de komst van kunstlicht is dat helemaal veranderd. Tegenwoordig zijn de nachten licht, zeker in de stad. Dat vele licht heeft echter negatieve effecten. Voor de mens, want ons bioritme raakt verstoord. Daardoor slapen we slechter en krijgen meer last van mentale en fysieke problemen. Het is ook slecht voor dieren en planten. Zij zijn afhankelijk van de donkerte van de nacht om tot rust te komen, te kunnen jagen, te worden bestoven of om hun weg of partner te vinden. Bovendien kosten al deze (vaak nutteloos) brandende lampen veel energie. Laten we daarom meer ruimte voor donkerte creëren in Amsterdam.

Zelf thuis al beginnen?

Kijk eens rondom uw huis waar overal licht schijnt. Want mis-

schien kan dat eigenlijk best uit. Het snoer met kerstlampen in de struik of de lampjes op zonne-energie, heeft het wel nut dat ze aanstaan als u er toch niet zit? Kan de buitenlamp ook alleen aan als u zelf de tuin ingaat? De natuur zal u dankbaar zijn voor elk beetje minder licht. Want samen maken we echt verschil.

Meer weten?

GroeneBuurten organiseert dit najaar meerdere activiteiten rondom licht en lichtvervuiling. Ten eerste om mensen te laten ervaren hoe fijn, mooi en behulpzaam de donkere nacht kan zijn. Daarnaast kunt u ook meer te weten komen over de problematiek en hoe deze aangepakt kan worden. Er zijn activiteiten voor zowel volwassenen als voor kinderen.

U vindt ze op <https://groenebuurten.nl/agenda/>.

Nacht van de Nacht in de Koeienweide: een impressie

Zelfs vanuit de ruimte is te zien dat Nederland een van de meest verlichte landen ter wereld is. Om Nederland donkerder en duurzamer te maken, is er jaarlijks op 28 oktober de Nacht van de Nacht. Ik ging mee met een nachtwandeling van GroeneBuurten over de Koeienweide, een afgesloten donkerte-eiland in het Vondelpark. Er scheen een prachtige volle maan maar die zat het rustgevende donker

niet in de weg. Na een tijdje tastend wandelen in het donker nemen de zintuigen het over: je begint van alles te zien, te ruiken en te horen: de A10 en Schiphol klonken enorm dichtbij en zoveel verschillende geuren ruik ik nooit op mijn avondrondjes hardlopen in het park. Het donkerte feest was compleet toen de batdetector dwergvleermuizen verraadde. De enkele lantaarnpaal leek wel een

vuurtoren. Onwillekeurig dacht ik aan de felle verlichting van de achtergevels in ons blok die de hele nacht aan blijft. Wij doen gewoon de gordijnen dicht maar dat is in een vogelnest vast lastig. Was het voor de vogels ook maar elke nacht Nacht van de Nacht, want wat is de donkere nacht toch mooi! NvD

Rat in de stad: overlastgever of zwart schaap?

De laatste tijd wordt er veel gesproken over de rat in de stad. Er is zelfs een rattenactieplan in de maak. Daarbij gaat ook de aandacht naar de rol van groen. Maar heeft de rat misschien ook last van zijn faam als zwart schaap? Want wie is hier nu eigenlijk de echte overlastgever?

GroeneBuurten zet feiten en fabels rondom de rat graag in het juiste perspectief:

Is de rat een ziekteverspreider?

Een weetje: de rat is best proper. Hij houdt zijn nest schoon en gebruikt een soort rattentoilet voor zijn behoeften. Het klopt dat de rat een aantal ziekteverwekkers (zoönosen) kan overbrengen. Maar dat geldt voor veel meer dieren in onze leefomgeving, ook voor onze huisdieren zoals katten, honden en cavia's. Dus laten we vooral niet de risico's overdrijven: er zijn weinig tot geen casussen bekend van mensen die de laatste tientallen jaren in Nederland daadwerkelijk ziek werden door de rat.

Relatie tussen de rat en groen?

Feit: waar veel mensen zijn, zijn ratten. Dus ook in de

parken en tuinen in de stad. Is dat een reden om het groen drastisch te gaan snoeien of zelfs te verwijderen? Nee! Want ook in buurten waar geen enkel stukje groen is, zijn ratten. Een rat schuilt net zo graag onder auto's, parkeermeters of losse tegels. Dus groen preventief weghalen omdat er ratten zijn, garandeert niet dat de rattenoverlast weg is. De stad heeft juist behoefte aan meer groen, dus laten we voorkomen dat groen de zondebok wordt.

Wie is nu de echte overlastgever?

Waarom neemt het aantal ratten eigenlijk zo toe? Heel simpel: er is in de stad veel voedsel voorhanden. Daarmee komt ook de echte overlastgever in beeld, namelijk WIJZELF! Want wij maken er een troep van, met al ons zwerfafval en naast de vuilcontainers geplaatste vuilniszakken. Dat is een lopend buffet

voor de rat! De oplossing voor de overlast van de rat ligt daarom in de aanpak van ons afval.

Zelf iets doen:

Gooi dus geen afval op straat. Zet nooit een vuilniszak naast de vuilcontainer. Spreek mensen die dat wel doen erop aan. Sluit je aan bij de steeds groter wordende groep van afvalrapers. En misschien kan de gemeente ook meer handhavers inzetten om boetes te geven aan mensen die toch hun afval op straat gooien.

'Geparfumeerd' groen

Ratten schijnen trouwens niet zo dol te zijn op scherp ruikende beplanting. Ze mijden die plekken liever. Hoe is rattenbezoek in de tuin of het balkon te voorkomen? Mogelijk helpt het als daar één of meerdere van de volgende planten worden neergezet: munt, knoflook, basilicum, tijm en echinacea. Baat het niet, dan schaadt het ook niet. En laten deze planten nu ook nog eens goed zijn voor insecten.

GroeneBuurten

Foto: Mechtild Rietveld

Illustratie Bettina Weller

De verkleuring van Zwerf

Zwerf, de zelfbenoemde burgemeester van de wijk, was opgeroepen door Kwien, de koningin van het Dufayhuis in de gestalte van een statige rode poes. Er was oproer in de Dufaytuin in verband met een uit-de-boom-zetting van duiven. Reden: de tuin werd overheerst door twee grote populieren. Dus kwam er een kraan met mannen met een grote zaag en zo ging populier nummer 1 ten gronde. Onder luid protest konden gelukkig net op tijd de tortels vluchten naar populier nummer 2 waar ze liefdevol werden opgenomen in de tortelgemeenschap aldaar. De roep om wraak vanuit de groene burcht was luidruchtig en grijs-wit. Krijsend en in volle vlucht werden de aanrichters van het leed ondergepoept, waarna deze niets anders konden dan de aftocht blazen. In de burcht werd druk vergaderd over verdere maatregelen. Kwien wist even geen raad met de situatie en vandaar het overleg met Zwerf. Er was immers sprake van aantasting van het woonrecht in een boom en deze inbreuk zou zeker een vervolg krijgen.

Kwien wist niet wat ze zag toen Zwerf de dakgoot betrad. De zwarte kater had een groene staart, over z'n hele rug liep een groene streep die overging op de oortjes. Zelfs Zwerf z'n snorharen waren verkleurd. "Wat is er met jou gebeurd?" miauwde Kwien ontsteld. Zwerf legde uit, dat de voorzitter van Ons Leefgebied, de wijze geleidehond Blondie, hem had voorgedragen om zitting te nemen in de Groene Groep, die de belangen behartigt van plant en dier, van welk pluimage dan ook. "Het groene zit nou niet echt in m'n hart, moest ik Blondie bekennen, maar dat was volgens haar geen probleem zolang ik maar voor een groene uitstraling zorgde tot het moment van benoeming", legde Zwerf uit. "En wie neemt jouw huidige werk dan over? Je kunt de wijk toch niet zonder handhaver laten zitten?" miauwde Kwien lonkend naar Zwerf. "Ik dacht eraan mijn wijkfunctie aan jou over te dragen. Wat vind je daarvan, alles natuurlijk onder voorbehoud." Dat zag Kwien zeker zitten, maar dan wel met een passende ambtsketen ter meerdere glorie van haar gekroonde uitstraling. JB

Deze Boomsingel

Deze Boomsingel, was zo ruw en kaal. Is nu een tuin, op eerste gezicht niet bepaald ideaal. Maar als je anders kijkt, zie je leven. En zul je er een andere betekenis aan gaan geven.

Eens een kaal stuk zand, met vuil en glas, En hondenpoep, afval zoals dat kortgeleden was. Maar nu, door de natuur verkregen, een wilde pracht, langs openbare wegen. Slechts snoeien als het echt moet. Anders mag het groeien, zoals het doet. Een oase vol bodemleven, een voedselparadijs, waar ook vogels en insecten om geven.

Een groene plek, buurtbewoners komen langs, bijdrage leveren, nieuwe natuur een nieuwe kans. De Boomsingel eens verwaarloosd en vergeten, naar een schat vol leven waar natuur van natuur kan eten.

Onze zoden, zijn verbonden en rijk aan leven. Bieden ons voedsel, dat is een gegeven. In de cycli waarin wij verkeren. Harmonie met de natuur, dat we het weer leren.

Allard Lanson
(Zwerfiezuid@gmail.com)

Woninginbraak is een aangrijpende gebeurtenis voor de slachtoffers.

Daarom doet de politie er alles aan om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan. Samen met onder meer gemeenten en woningcorporaties. En natuurlijk met u! Uzelf kunt inbrekers namelijk de pas afsnijden.

Doe alsof u thuis bent

Ruim het huis niet extra op maar laat bijvoorbeeld bakers en borden op het aanrecht en de eettafel achter. Zorg dat iemand de post opruimt en dat er een auto op de oprit staat. Gebruik tijdschakelaars op uw verlichting.

Maak het de inbreker moeilijk

Goed hang- en sluitwerk is belangrijk. Zorg dat u altijd alles goed afsluit. Ook als u maar even weg bent. Draai de sleutel minimaal één keer om en haal de sleutel uit het slot. Laat geen opstapjes zoals kliko's en ladders buiten staan. Plaats buitenlampen, bijvoorbeeld met een bewegings-sensor: inbrekers werken niet graag op een verlichte plek. Leg waardevolle spullen of autosleutels uit het zicht van voorbijgangers. Plak geen briefje op de deur dat u er even niet bent. Hang geen adres-label aan uw sleutel. Verstop geen sleutel buiten uw huis. Deurmatten en bloempotten zijn geen geheime plaatsen.

Maak een groepsapp met de burens

Zodat men elkaar kan waarschuwen bij onraad of verdachte geluiden. Als er in de straat een paar lichten aan gaan worden inbrekers en autokrakers gestoord in hun plannen. Sommige huizen hebben een deurbel met camera, die ongewenste situaties voor de deur opneemt. Stuur zo'n filmpje door naar de politie.

Noteer details en bel!

Samen zien en horen we meer. Natuurlijk let de politie op vreemde en

verdachte situaties in uw wijk. Zoals u dat natuurlijk ook doet. Hoort of ziet u iets ongewoons? Een vreemde auto, een persoon op de uitkijk of een andere situatie die u niet vertrouwt? Noteer details zoals uiterlijk, kleding, kentekens, merk en kleur, en bel direct de politie. Bij spoed of heterdaad belt u 112 en anders 0900-8844. Zo maken we samen een vuist tegen woninginbraak.

Toch ingebroken of een poging gedaan? Doe altijd aangifte. De politie kan dan een onderzoek instellen en gericht surveilleren. Met uw aangifte kan een aangehouden verdachte mogelijk vervolgd worden. U kunt aangifte doen via www.politie.nl/aangifte, of door een afspraak te maken via 0900 - 8844.

Kijk voor meer informatie op de volgende sites:

- Voor tips om uw woning te beveiligen kijk u op www.politie-keurmerk.nl/preventietips.
- Voor meer preventietips gaat u naar www.politie.nl/onderwerpen/woninginbraak.
- Op www.politie.nl ziet u onder 'Mijn buurt' hoeveel woninginbraken in uw buurt gepleegd zijn.

Margriet de Vries,
Wijkagent Nicolaas Maesbuurt

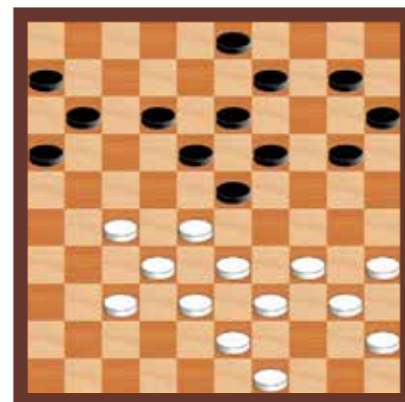
Huis van de Wijkkrant Lydia

Dammen

Opgave: Wit speelt en wint.

Dit jaar belandde de wereldtitel dammen in Oekraïne. Yuri Anikeev won namelijk 7 van de 18 partijen. Dat was net genoeg voor de titel. Een daarvan had hij echter makkelijk kunnen verliezen en dan had de geschiedenis mogelijk een ander verloop gehad. De speler die het lot van Oekraïne in handen had was speler-organisator van het WK in Curaçao Clifton Agatha. Ziet u hoe hij in onderstaand diagram met wit wel van Yuri Anikeev had kunnen winnen?

Oplossing:

27. 27-22 18x27 28. 32x21 23x41
29. 35-30 16x27 30. 30x24 19x30
(of 20x29) 31. 34x5. Dreigt 5x46.
Op 31. 41-46 volgt nu 32. 33-28 bijvoorbeeld 46x23 en 33. 5x19
En op 31. 41-47 volgt 32. 33-29 47x35
33. 29-24 35x19 en 34. 5x23

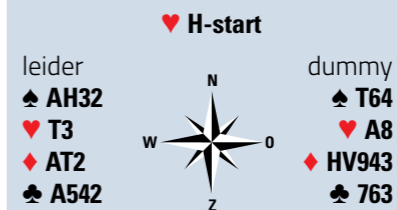
Nadat wit dit verzuimde en enkele zetten later al verloren stond waren troostende bloemen van president Zelenski zeer op zijn plaats geweest.
Hans Jansen

Bridge

'Bridgen is vooruit zien'

Na je 1Sa-opening in West is partner terecht naar 3Sa gesprongen. Noord start ♥H en je ziet dat je 9 slagen hebt als de ♦-kleur loopt. Je pakt de 1e slag met ♥A en gaat meteen aan de ♦-kleur beginnen. Hoe speel je die?

Hoe maak je 3Sa na ♥H-start?

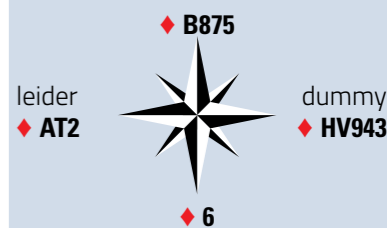

Oplossing bridgeprobleem voor gevorderden

Als de ♦-kleur bij NZ '3-2' verdeeld zit, heb je 9 slagen; de kans op een '3-2' is 68% dus je zal als er geen andere aanwijzing is de aas, heer en vrouw moeten slaan. Maar de volgorde waarin je de 3 tophonneurs slaat doet er wel toe. Het handigst is om eerst een ♦-plaatje in de dummy te spelen en dan ♦A. Als Zuid dan niet bekend op de 2e ♦-slag, kan je het zitsel aan zoals in het volgende diagram. Maar

ho... wacht, na ♦H en ♦A kan je wel snijden op de boer door ♦T te spelen maar als Noord dan klein legt bereik je de dummy niet meer. Om het eventuele zitsel zoals in het diagram aan te kunnen zal je in slag 2 - op ♦H gespeeld in de dummy - ♦T uit de hand moeten weg gooien. Vervolgens speel je ♦A en als Zuid dan niet bekent, snijd je succesvol op ♦B in Noord.

Oplossing 3Sa door West met ♥H-start

Vrij bridgen onder deskundige begeleiding kan op elke woensdagavond en vrijdagmiddag. Bridgecursussen op vele niveaus starten weer in januari. Vraag gerust informatie als je belangstelling hebt.

Guido Bakker
berlagebridge@gmail.com of 06 171 454 00

Schaken

Opgave: Wit speelt en zet zwart mat.

Oplossing:

1.Dg6+ Dg7
(na Kh8 is het met na 2.Tf8)
2. Tf8+ Kxf8 3.De8 mat.

Arno Bezemer

Potje schaken?

Kom langs bij Schaakvereniging Caissa in Buurthuis Lydia, Roelof Hartplein 2A. Elke dinsdagavond, uiterlijk 19.30 aanwezig zijn.

Personalisme en sociaal beleid 2023

Personalisme! Ineens stond het op de voorpagina. Bij de presentatie van zijn partij 'Nieuw Sociaal Contract' muntte Pieter Omtzigt op-nieuw het begrip 'Personalisme'. Een ideologie die sterk leefde in de naoorlogse jaren veertig, waarin de persoon en niet individu centraal staat.

Een persoon staat niet als individu op zich zelf maar is verweven met familie, vrienden, collega's en buurtgenoten. Het personalisme, mede gebaseerd op de katholieke filosoof Maritain, keert zich tegen het van boven opgelegde collectivisme van het socialisme en verzet zich tevens tegen het naar egocentrisme neigende individualisme van het liberalisme. Het legde de nadruk op kleinschaligheid, buurtsolidariteit en persoonlijke betrokkenheid bij medemensen, natuur en schone kunsten. Deze ideologie uit de jaren '20 ging na 1945 gelijk op met de naoorlogse doorbraakgedachte. Niet langer zou religie of ideologie, middels het zuilenstelsel, bepalend moeten zijn voor een politieke partij maar praktische sociaaleconomische punten waar meerdere maatschappelijke stromingen zich in zouden kunnen vinden. Die doorbraak is er in feite niet gekomen. De vooroorlogse socialistische partij SDAP fuseerde met twee mini partijtjes (een christelijke en een liberale) in de Partij van de Arbeid en dat was het dan, een mini doorbraak dus. Het personalisme, concreet uitgewerkt in de opbouw van de verzorgingsstaat, bleef echter overeind. De Partij van de Arbeid, samen met de Katholieke Volkspartij (KVP), de zogeheten rooms-rode coalities, werkten van 1946 tot 1958 broederlijk samen aan de opbouw van een sociaal rechtvaardige verzorgingsstaat.

Jammer genoeg maakte de KVP daar in 1958 een eind aan toen de PvdA bij verkiezingen een paar zetels won en de KVP er een aantal verloor. Veel politici van de KVP wilden nog wel doorgaan met samenwerken maar de leiding van de katholieke kerk – het episcopaat – wilde voorkomen dat haar gelovigen steeds inniger optrokken met de sociaaldemocraten. De KVP ging zich oriënteren op de liberalen en een reeks centrum rechtse coalities was het gevolg (met als linkse onderbreking het kabinet Den Uyl 1973-1977).

Op dit ogenblik is er een herleving van de behoefte aan saamhorigheid. Er is een toenemende weerzin tegen het eenzijdige op persoonlijk economisch nut en winst gebaseerde liberalisme. Getuige ook het omhoog schieten van de partij van Pieter Omtzigt met zijn nadruk op kleinschaligheid, onderlinge betrokkenheid, en het laten meedenken en meepraten van mensen. Maar ook de BBB praat over kleinschaligheid en 'noaberschap'. En ook de nieuwe fractievoorzitter van het CDA, Henri Bontenbal wil terug naar de oorspronkelijke christendemocratische waarden zoals de KVP in de opbouwjaren. De Christen Unie stelt in haar verkiezingsprogramma dat zij het neoliberalisme uit het landsbestuur wil slopen en in de afgelopen decennia stemde zij consequent links als het om sociaaleconomische kwesties ging. Stap voor stap ontwikkelt zich een antiliberaal en een anti-rechtse koers. Dat wil overigens niet zeggen dat al deze partijen en kiezers links zijn of socialistisch, wel dat ze kiezen voor sociale waarden.

Ik merk vanuit diverse ingangen die waarden in de volgende partijen:

- CDA, Christen Unie en BBB: sociaal-conservatief
- PvdA/Groen Links, Dierenpartij: sociaal-progressief
- NCS Omtzigt: sociaal progressief/conservatief
- D66: sociaal liberaal

Uitgaande van de peilingen in oktober komen ze samen op tussen de 80 à 85 zetels. Daar valt toch wat van te brouwen. Mochten die cijfers uiteindelijk tegenvallen dan hebben we altijd nog als ondersteuning de SP als socialistisch sociaal.

Kortom: we kunnen weer werken aan de wederopbouw van een rechtvaardige, menswaardige, en klimaat-leefbare samenleving.

hansbeerends@planet.nl

Van trekpaard tot elektrisch-motorisch voortbewegen

Paarden waren vroeger een alledaags verschijnsel in Amsterdam.

Tussen 1800 en 1900 werden ze gebruikt voor het vrachtvervoer en ook voor personen in een koets (mensen met geld hadden meestal een eigen rijtuig). Tussen 1875 en 1920 kende Amsterdam bovendien de paardentram, een rijtuig dat over rails werd voortgetrokken door één of twee paarden. Ook de Pont over het IJ is enige tijd voortbewogen door vier paarden in een onderdekse tredmolen.

Op de Toen-foto uit 1913 zien we een driespan paarden voor een kar in de Hendrik Jacobszstraat. We kunnen niet zien wat er wordt vervoerd. Tot ver in de 20e eeuw trok bijvoorbeeld de schillenboer met paard en wagen door de straten. Behalve schillen haalde hij ook oud brood en ander groente- en fruitafval op. Vaak werd men van zijn komst op de hoogte gesteld door een ratel. De voedselresten werden gebruikt als veevoer.

De grote hoeveelheden uitwerpselen van paarden veroorzaakten een gigantisch mestprobleem. Zowat een liter urine en 7 à 15 kilo aan paardenvijgen per paard per dag. Daarnaast was er geluidsoverlast door gehinnik van paarden, het gekletter van de hoefijzers op de straatstenen.

De oplossing leek nabij met de uitvinding van gemotoriseerd vervoer in de laatste decennia van de 19e eeuw. In 1868 komen de eerste fietsen en fietsscholen: het huidige Zuiderbad is bijvoorbeeld in 1897 oorspronkelijk gebouwd als fietsschool. In 1900 verscheen de eerste elektrische tram (lijn 10).

Daarmee verdwenen karren en wagens echter nog lang niet uit het straatbeeld. De overgang naar gemotoriseerd vervoer ging maar zeer geleidelijk: weinig tot aan de Eerste Wereldoorlog, erna al beduidend meer en explosief na de Tweede Wereldoorlog. Afgezien daarvan hadden veel mensen die gewend waren om te werken met trekdieren grote moeite daar afstand van te doen. Huis aan huis bezorgende melk- en groenteboeren zagen in het paard voor hun wagen bijvoorbeeld een trouwe maat die ze niet graag kwijt wilden.

Op de recente Nu-foto de elektrische overdekte bakfiets van PostNL. Naast de kleine elektrische bus-autootjes als van Picnic, Crisp, Jumbo, Albert Heijn en andere leveranciers van levensmiddelen rukt ook de elektrisch ondersteunde bakfiets steeds meer op voor het afleveren van uiteenlopende goederen en diensten.

Vanaf 2025 zullen alle bestelauto's (ook vrachtwagens, bussen en taxi's) binnen de Ring uitstootvrij op stroom, groen gas of waterstof moeten rijden (zie milieuzones.nl).

Tegenwoordig worden paarden vooral nog gebruikt bij de bereden politie. Ze worden ook wel ingezet voor toeristische doeleinden. Wie dat wil kan een koetsje huren met paard en koetsier om zich te laten rondrijden door de Amsterdamse binnenstad. En een vierspan Shire paarden trekt nog steeds de bierwagen van Heineken rond. DB

Op de achterpagina:

Toen: Bernard Eilers (1878-1951), Beeldbank Stadsarchief

Nu: Date van Utteren, Daklufoto.nl

Op zoek naar getuigen van de Tweede Wereldoorlog.

Het vrijheidsverhalenproject 'Herdenken en Herinneren in de Stadionbuurt' is een jaarlijks terugkerend project van Stadsdorp Olympia, Cordaan, Combiwel, buurtbewoners, jongeren en kinderen. Voor editie 2024 is de projectgroep op zoek naar ooggetuigen (of nabestaanden) die hun verhaal willen delen om de herinnering levend te houden. Zeker in deze tijd waarin vrede niet vanzelfsprekend is. De projectgroep zoekt bij voorkeur verhalen uit de Stadionbuurt maar ook uit heel zuid zijn ze welkom. Interviews worden onder begeleiding door jongeren in het eerste kwartaal van 2024 afgenomen. Wilt u meewerken aan dit project? Neem dan contact op met Petra Beerling, Combiwel Buurtwerk, 06 136 197 46 of mail p.beerling@combiwel.nl
Meer info: <https://bit.ly/49xOC6o>

Annonces

VOETVERZORGING

Pedicure behandeling en/of Voet-reflexmassage. Eerst even bellen: 06 1052 0434
Wilma A. Bruinsma | Diabetici aantekening

SHIRLEY HESSELS - ZIEKENVERZORGSTER

Gediplomeerd ziekenverzorgster helpt u graag indien u zorg nodig heeft! Info: 06 2276 1110 of: www.maatwerkzorg.nl

JAN LUYKEN KAMERKOOR

Het Jan Luyken kamerkoor is een vrouwenkoor (55+) dat klassieke en licht klassieke muziek zingt. Dirigent is Machteld van de Putte, pianist is Peter van de Kamp. De repetities zijn op donderdagmiddag. Nieuwe leden zijn welkom, voor informatie: f.rasker1@kpnplanet.nl

Uw annonce op deze pagina?
Kijk op www.buurthuislydia.nl
voor de tarieven
en wijze van aanleveren.

TOEN

NU